

De Fransche Overheersching.

Bij de invoering nu van het Fransche dienstplichtig stelsel, dat in tal van gezinnen een bittere rustverstoring bracht, werd het leger in drie jaren tijds met 32.000 man vermeerderd. Reeds de Nationale Vergadering van 1793 had, gedreven door het begrip van gelijkheid, alle Franschen dienstplichtig verklaard. Bij de wet van 19 Fructidor van het jaar VI (5 September 1798) was in Frankrijk de conscriptie ingevoerd.

Zij bepaalde dat de jonge mannen, die hun 20ste levensjaar hadden bereikt moesten loten wie hunner voor den tijd van vijf jaren zouden hebben te dienen. Door de Keizerlijke regeering werd die wet den 12^{en} Februari 1811 hier te lande ingevoerd, en daarvan tevens op willekeurige wijze afgeweken. Niet slechts zij die in 1811 den twintig-jarigen leeftijd hadden bereikt, maar allen die in en na 1788 geboren waren werden aan die wet onderworpen*). Het contingent nu, dat iedere gemeente behoorde te leveren, bleek uit de doopboeken welke in de

kerken werden bewaard en waarvan door den maire uittreksels werden gevraagd.

Dat die conscriptie nog al eens aanleiding heeft gegeven tot ernstige ongeregelheden vindt vooral hierin zijn oorzaak dat het hier gold het dienen van een vreemden heerscher.

Nog zij vermeld, dat in November 1811,

*) Navorscher 1905. blz. 442.

ter uitvoering van het decreet van 30 Maart b.v. gelast werd, dat 1700 jongelingen uit de weeshuizen en geboren tusschen 1792—1796 te Versailles moesten opgeleid worden tot den dienst in het regiment Pupillen der Keizerlijke Garde. Wel bestond er te 's Gravenhage sedert 1808 een Pupillenschool, die bij hare ontbinding in Mei 1811 nog 813 jongelieden telde. Hiervan deserteerden er toen 44, terwijl

de overigen naar hun ouders of naar de weeshuizen waaruit zij afkomstig waren, werden teruggezonden. *) Veel heeft men aan die kinderwerfing niet gehad. Wat o. a. het gehalte betrof, dat het Dept. van de Zuiderzee in 't laatst van 1811 naar Versailles afzond, dit was van dien aard dat velen wegens lichaamszwakte teruggezonden moesten worden †).

Over de organisatie van het leger valt mede te deelen, dat bij decreet van 1 Januari 1811 de zeven departementen in twee militaire divisies, de 17^e en de 31ste, verdeeld werden, en dat bij

de inlijving reeds bepaald was, dat aan de Koninklijke Garde het voorrecht zou te beurt vallen om deel uit te maken van de Keizerlijke Garde. Dientengevolge begaf de Hollandsche Garde zich in de eerste dagen

*) Papieren D'Alphonse portefeuille No. 995. R. A.

†) Papieren De Celles. No. 300. Prov. Rijksarchief te Haarlem.

GRENADIER HOLLANDAIS 3ME RÉGIMENT DE LA GARDE IMPÉRIALE,
NAAR EENE TEEKENING VAN WIJLEN KOLONEL L. I. ISSELS.
(KRIJGSKUNDIG ARCHIEF VAN DEN GENERALEN STAF).